

Костюк О.М.

методист

*інформаційно-методичного центру
Новоград-Волинської міської ради*

**УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО
ЦЕНТРУ ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ
ДІТЬМИ**

Освітня галузь на сучасному етапі, як і суспільство взагалі, вступила в нову еру — еру інформатизації та інформаційних технологій. Не стоїть осторонь цього процесу й освіта міста Новограда-Волинського, де питанням інформатизації приділяється особлива увага. Відповідно, постала потреба не тільки активного впровадження інформаційних технологій, але й ефективної їхньої інтеграції з іншими галузями. Інформаційно-комунікативна компетентність – необхідна сьогодні умова для успішної самореалізації будь-якої людини.

Застосування сучасних інформаційних технологій у навчанні - одна з

найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку освітнього процесу.

Інформатизація істотно вплинула на процес придбання знань. Нові технології навчання на основі інформаційних і комунікаційних дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння величезних масивів знань.

Що ж розуміють під ІКТ. Взагалі ІКТ можна визначити як сукупність різноманітних технологічних інструментів і ресурсів, які використовуються для забезпечення процесу комунікації та створення, розповсюдження, збереження та управління інформацією. Під цими технологіями розуміють комп'ютери, мережу Інтернет, радіо- та телепередачі, а також телефонний зв'язок.

Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність інформаційно-методичного центру Новоград-Волинської міської ради регулюється наступними документами:

- Законом України "Про освіту",
- Законом України "Про загальну середню освіту",
- Концепцію профільного навчання в старшій школі, тощо.

Якщо говорити про освіту, впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у навчально-виховний процес є доцільним і перспективним. Розглянемо, що дає впровадження ІКТ для організації роботи з обдарованими дітьми.

Завдяки ж використанню ІКТ навчальне середовище можна доповнити відео, звуком, анімацією. Усе це здійснює значний вплив на емоційну сферу школяра, сприяючи підвищенню пізнавальної активності, підвищенню інтересу до предмета та навчання взагалі, активізації навчальної діяльності учнів. Тим більше, що школярі уже готові до роботи з ІКТ: вони знають, що таке комп'ютер, уміють ним користуватися, у них відсутній психологічний бар'єр: діти не бояться, що зламається машина, не вистачить знань упоратися з нею тощо.

Методисту застосування ІКТ дозволяє економити час і максимально ефективно вирішувати повсякденні справи і обов'язки як фахівця: готуватися до заходів, різноманітних виступів на нарадах, засіданнях МО, семінарах тощо; оформлювати документацію; в оперативному режимі відслідковувати результати діяльності; налагоджувати спілкування, обмінюватися з колегами досвідом роботи, власними методичними надбаннями, обговорювати з ними актуальні питання навчання і виховання школярів, швидко отримувати й систематизувати потрібну інформацію. Таким чином, упровадження ІКТ полегшує роботу методиста, а навчання дітей робить більш цікавим і ефективним.

Як показує практика, застосування ІКТ має декілька режимів:

- демонстраційний (демонстрація певної навчальної інформації);
- індивідуальний (організація індивідуальної роботи);
- комбінований (застосування і демонстрації, і індивідуальної роботи).

Йдеться про поступове, гармонійне поєднання традиційних та комп'ютерно-орієнтованих методичних систем навчання. Надаючи потужні і універсальні способи опрацювання різноманітної інформації, пов'язані з дослідженням різних процесів, явищ або їхніх моделей, інформаційні технології розкривають широкі можливості щодо надання навчальній діяльності творчого,

дослідницького спрямування, що приваблює дитину, результати якої дають задоволення, бажання працювати, відшукувати нові знання.

Ефективність застосування нових інформаційно-комунікаційних технологій обумовлена наступними факторами:

- різноманітність форм представлення інформації;
- висока ступінь наочності;
- можливість моделювання за допомогою комп'ютера різноманітних об'єктів і процесів;
- звільнення від рутинної роботи, що відвертає увагу від засвоєння основного змісту;
- можливість організації колективної та індивідуальної дослідницької роботи;
- можливість диференціювати роботу учнів у залежності від рівня підготовки, пізнавальних інтересів та ін., використовуючи сучасні інформаційні технології;
- можливість організувати комп'ютерний оперативний контроль і допомогу з боку дорослого;
- можливості комп'ютера дозволяють учню активно брати участь у процесі пізнання.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій розширює можливості, робить навчальну діяльність яскравою та цікавою, інформаційно та емоційно насиченою.

Можна виділити деякі педагогічні завдання впровадження інформаційно-комунікаційних технологій навчання:

- інтенсифікація всіх рівнів навчально-виховного процесу, підвищення його ефективності та якості.
- розвиток творчого потенціалу учня, його здібностей до комунікативних дій.
- розвиток умінь експериментально-дослідницької та пізнавальної діяльності.
- формування інформаційної культури учня.

Основні напрямки використання інформаційно-комунікаційних технологій:

- дистанційна освіта;
- інтерактивне спілкування;
- використання мережевих методичних ресурсів;
- співробітництво.

Надзвичайно великі переваги використання мережевих методичних ресурсів. А саме: незалежність від місця проживання, швидкість доступу до інформації, можливість вибору різних ресурсів та розміщення власних ресурсів, можливість оцінити ресурс та роботу автора.

Можливості сучасного уроку й системи освіти загалом значно розширюються завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій. Сьогодні перед педагогами стоїть важливе завдання - виховати та підготувати молодь, здатну активно включитися в якісно новий етап розвитку сучасного суспільства, пов'язаний з інформацією.

Саме використання ІКТ дає нам можливість змінити зміст освіти та сприяє :

- кращому сприйняттю й засвоєнню дітьми навчального матеріалу;

- зростанню інтересу до пізнання;
- індивідуалізацію навчання;
- розвитку творчих здібностей учнів;
- скороченню видів роботи, що стомлюють дітей;
- використанню різних аудіовізуальних засобів (музики, графіки, анімації) для збагачення змісту і посилення мотивації навчання;
- більш динамічній подачі матеріалу;
- формуванню в учнів адекватної самооцінки та створенню умов для самостійної роботи;
- самоосвіті й самовдосконаленню особистості учня й учителя;
- засвоєння і учнями, і учителями нових важливих знань, умінь, навичок.

До того ж ІКТ використовують в усіх видах навчально-виховної діяльності, при цьому розширюючи можливості освітнього процесу, забезпечуючи нові шляхи подачі інформації, даючи можливість для випробовування власних ідей і проєктів, для вивчення й викладання навчальних предметів.

Результатами такої роботи є успіхи учнів в обласних та Всеукраїнських олімпіадах, Всеукраїнських предметних турнірах, Всеукраїнському конкурс-захисті учнівських науково-дослідницьких робіт.

Сайт управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради та інформаційно-методичного центру розпочав свою роботу в 2011 році. Вже у 2013 році він став переможцем Всеукраїнського конкурсу «Історія успіху разом з Edukit». Мета сайту - інформаційне забезпечення педагогів міста.

Сайт ІМЦ складається з розділів, які відповідають діяльності центру та уон. На сайті висвітлюються різноманітні питання: атестація навчальних закладів, атестація педагогічних працівників, олімпіади, МАН тощо.

Що ми зробили, щоб сайт став дієвим? Кожен захід, конкурс, подія висвітлювалась на сайті у формі статті та фото звіту.

Для зручності кожен розділ містить сторінки своїх напрямків. На сайті можна побачити інформацію методичних об'єднань, де кожен методист розміщує інформацію для вчителів-предметників.

Інформацію на сайті систематизовано за навчальними рокам та за відповідними напрямками, що є зручним для аналізу роботи.

На сайті уон та ІМЦ містяться посилання на всі сайти НЗ міста (кожен навчальний заклад має свій сайт).

У березні 2016 р. в інформаційно-методичному центрі управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради відбувся міський конкурс-захист шкільних та дошкільних Web-сайтів.

В конкурсі взяли участь усі навчальні заклади міста.

У сьогоднішні не тільки сайт являється носієм інформації. Інформаційно-методичний центр має власний канал на YOUTUBE, на якому публікуються відеоматеріали різних конкурсів та проводяться голосування. За допомогою інформаційної сторінки ІМЦ у Facebook ми маємо можливість поширювати сторінки новин у соціальних мережах. Матеріали, які можуть бути корисними для вчителів знаходяться на Google диску, а посилання на них - на сайті ІМЦ у відповідних розділах.

ІМЦ бере активну участь у проєкті КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради «Методичний

міст», поширюючи власні здобутки та досягнення на теренах області.

Переваги впровадження інформаційно-комунікаційних технологій:

- індивідуалізація навчання;
- інтенсифікація самостійної роботи учнів;
- зростання обсягу виконаних на урок завдань;
- розширення інформаційних потоків при використанні Internet;
- підвищення мотивації та пізнавальної активності за рахунок різноманітності форм роботи.

Комп'ютер дає вчителю нові можливості, дозволяючи разом з учнем отримувати задоволення від захопливого процесу пізнання, не тільки силою уяви розсовуючи стіни шкільного кабінету, але за допомогою новітніх технологій дозволяє зануритися в яскравий барвистий світ. Таке заняття викликає у дітей емоційний підйом.

Інтегрування звичайного уроку з комп'ютером дозволяє вчителю перекласти частину своєї роботи на ПК, роблячи при цьому процес навчання більш цікавим, різноманітним, інтенсивним. Зокрема, стає більш швидким процес запису визначень, теорем та інших важливих частин матеріалу, тому що вчителю не доводиться повторювати текст кілька разів (він вивів його на екран), учневі не доводиться чекати, поки вчитель повторить потрібний саме йому фрагмент.

Цей метод навчання дуже привабливий і для вчителів: допомагає їм краще оцінити здібності і знання дитини, зрозуміти його, спонукає шукати нові, нетрадиційні форми і методи навчання, стимулює його професійний ріст і все подальше освоєння комп'ютера.

Застосування на уроці комп'ютерних тестів і діагностичних комплексів дозволить вчителю за короткий час отримувати об'єктивну картину рівня засвоєння матеріалу, що вивчається у всіх учнів і своєчасно його скоректувати. При цьому є можливість вибору рівня складності завдання для конкретного учня.

Для учня важливо те, що відразу після виконання тесту (коли ця інформація ще не втратила свою актуальність) він отримує об'єктивний результат із зазначенням помилок, що неможливо, наприклад, при усному опитуванні.

На уроках учні оволодівають комп'ютерною грамотністю і вчать використовувати в роботі з матеріалом різних предметів один з найбільш потужних сучасних універсальних інструментів - комп'ютер, з його допомогою вони вирішують рівняння, будують графіки, креслення, готують тексти, малюнки для своїх робіт. Це - можливість для учнів проявити свої творчі здібності.

Досягнення у сфері комп'ютерних технологій та комунікацій, масова комп'ютеризація та розвиток ефективних інформаційних технологій привели до якісної зміни інформаційної складової розвитку сфер виробництва, науки, соціального життя. Інформація, тісно пов'язана з управлінням та організацією, перетворилася в глобальний ресурс людства, багаторазово збільшуючи його потенційні можливості в усіх сферах життєдіяльності.

Отже, нині комп'ютерні технології набули широкого використання у педагогічній діяльності. Застосування новітніх інформаційних технологій в навчальному процесі зумовлено з одного боку, необхідністю підготувати учня до його майбутнього робочого місця, а з іншого – необхідністю більш ефективної

передачі знань, що має на меті підвищення рівня якості інформаційної компетентності та компетенції майбутнього працівника.

Актуальність використання ІКТ у навчально-виховному процесі обумовлено тим, що в комп'ютерних технологіях закладені невичерпні можливості для навчання учнів на якісно новому рівні. Вони надають широкі можливості для розвитку особи учнів і реалізації їх здібностей.

Інформаційно-комунікаційні технології істотно підсилюють мотивацію до навчання, підвищують рівень індивідуалізації навчання, інтенсифікують процес навчання і т.д.

Практика доводить, що при активному використанні ІКТ досягаються загальні цілі освіти, легше формуються компетенції в області комунікації: вміння збирати факти, їх зіставляти, організовувати, висловлювати свої думки на папері і усно, логічно міркувати, слухати і розуміти усну та письмову мову, відкривати щось нове, робити вибір і приймати рішення.